

Sygn. akt V CSK 245/16

POSTANOWIENIE

Dnia 23 listopada 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Irena Gromska-Szuster

w sprawie z powództwa K. F.
przeciwko Skarbowi Państwa-Dyrektorowi Aresztu Śledczego w S.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 23 listopada 2016 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 27 listopada 2015 r., sygn. akt I ACa (...),

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) zasądza od powoda na rzecz Skarbu Państwa - Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa kwotę 240 zł (dwieście czterdzieści) tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego;**
- 3) przyznaje adw. M. F. K. od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w (...) kwotę 240 zł (dwieście czterdzieści), powiększoną o należny podatek od towarów i usług, tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 21 maja 2015 r. Sąd Okręgowy w K. zasądził od pozwanego Skarbu Państwa na rzecz powoda kwotę 5.000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 21 maja 2015 roku, a w pozostałym zakresie powództwo oddalił.

Wyrokiem z dnia 27 listopada 2015 r. Sąd Apelacyjny w (...) oddalił apelacje obu stron od powyższego wyroku.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego, materiał dowodowy sprawy nie dał podstaw do przyjęcia, iż na skutek przebywania w przeludnionych i pozbawionych prawidłowych warunków bytowych celach mieszkalnych Aresztu Śledczego powód doznał pogorszenia stanu zdrowia, co uzasadniałoby przyznanie mu z tego tytułu zadośćuczynienia. Natomiast uciążliwość godząca w dobra osobiste powoda, podobnie jak złe warunki sanitarne w celach, były przyczyną krzywdy powoda, którą zasądzona suma 5.000 zł rekompensuje należycie.

W skardze kasacyjnej powód jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania wskazał przesłanki przedsądu przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c.

Stwierdził, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne: „czy pojęcie „rozstroju zdrowia” na gruncie art. 444 § 1 k.c. powinno być rozumiane tylko jako stan porównywalny do choroby psychicznej, czy też szerzej, jako uraz psychiczny, wahania nastroju i emocje o znacznym nasileniu, tj. cierpienia psychiczne, które wykraczają poza typowe sytuacje?”.

Zdaniem skarżącego skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, gdyż wskazane w podstawach kasacyjnych naruszenia przepisów prawa przez Sąd II instancji mają kwalifikowany charakter, zaś orzeczenie jest w sposób oczywisty sprzeczne z ogólnie przyjętymi standardami rozstrzygnięć, co nie wymaga głębszej analizy prawniczej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z jednolitym i utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego, skarżący, który jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do

rozpoznania powołał przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., powinien w pogłębionym wywodzie prawnym wykazać, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne. Wymaga to przedstawienia tego zagadnienia przez odpowiednie sformułowanie, jako ogólnego, abstrakcyjnego pytania prawnego powstałego na tle określonego przepisu prawa, wskazania kontrowersji i rozbieżnych ocen prawnych, jakie wywołuje oraz wykazania, że mają one tak poważny charakter, iż konieczne jest zajęcie stanowiska przez Sąd Najwyższy nie tylko w celu prawidłowego rozstrzygnięcia sprawy, lecz także rozwoju judykatury (porównaj między innymi postanowienia z dnia 10 maja 2001 r. II CZ 35/01, OSNC 5 2002/1/11, z dnia 7 czerwca 2005 r. V CSK 3/05 i z dnia 13 lipca 2007 r. III CSK 180/07, niepubl.). Chodzi zatem o wykazanie, że w sprawie występuje tak poważne i istotne oraz nowe, jeszcze nie rozstrzygnięte zagadnienie prawne, iż nie wystarczy jego rozstrzygnięcie przez sądy powszechne, które w swojej działalności orzeczniczej powołane są do rozwiązywania problemów prawnych, występujących niemal w każdej sprawie, lecz konieczne jest zajęcie stanowiska przez najwyższy organ sądowy.

Analiza wniosku powoda o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania prowadzi do oceny, że nie wykazał on występowania w sprawie takiego zagadnienia prawnego. Zagadnienie, które przedstawił nie jest nowe ani nie rozstrzygnięte, bowiem Sąd Najwyższy wypowiedział się już wielokrotnie w tych kwestiach, na co wskazuje sam skarżący w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Sąd Najwyższy wyjaśnił, że rozstrojem zdrowia jest takie oddziaływanie na organizm ludzki, które pociąga za sobą zakłócenie jego funkcji. Czas trwania skutków nie ma znaczenia. Długotrwałość cierpień i rodzaj skutków ma znaczenie - i to istotne - dla określenia wysokości zadośćuczynienia (porównaj między innymi wyrok z dnia 12 marca 1975 r., II CR 18/75, nie publ.). Rozstrój zdrowia wyraża się w innych postaciach zakłócenia w funkcjonowaniu poszczególnych organów, bez ich widocznego uszkodzenia (np. zatrucie, nerwica, choroba psychiczna, obniżenie sprawności intelektualnej). To samo zdarzenie może wywołać zarówno uszkodzenie ciała, jak i rozstrój zdrowia. W judykaturze Sądu Najwyższego pojęcie rozstroju zdrowia jest ujmowane szeroko (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 marca 2002 r., V CKN 909/00, nie publ.).

Skarżący nie wykazał również, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt. 4 k.p.c., a więc, że w sprawie doszło do kwalifikowanego: oczywistego naruszenia prawa, widocznego od razu, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby głębszej analizy. Konieczne było zatem wykazanie, że Sąd drugiej instancji w sposób oczywisty naruszył przepis jasny i jednoznaczny, którego wykładnia i stosowanie nie budzi żadnych wątpliwości (porównaj między innymi postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2002 r. I PKN 34/01, OSNP 2004/6/100, z dnia 10 stycznia 2003 r. V CZ 187/02, OSNC 2004/3/49 i z dnia 11 stycznia 2008 r. I UK 285/07). Nie wystarczy więc - jak uczynił to skarżący - odwołanie się do naruszenia przez Sąd drugiej instancji wskazanych w podstawach kasacyjnych przepisów prawa materialnego i procesowego, polemika ze stanowiskiem tego Sądu w kwestii ich wykładni lub zastosowania oraz przytoczenie orzeczeń Sądu Najwyższego na poparcie swojego stanowiska. Uzasadnienie wniosku powoda o przyjęcie do rozpoznania skargi kasacyjnej ze względu na tę przesłankę przedsądu stanowi w istocie powtórzenie uzasadnienia podstaw kasacyjnych, a nie wykazanie kwalifikowanego naruszenia prawa przez Sąd drugiej instancji.

Biorąc to pod uwagę Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, nie znajdując też okoliczności, które w ramach przedsądu obowiązany jest brać pod uwagę z urzędu.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 w zw. z art. 108 § 1, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c., a o kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu kasacyjnym - na podstawie § 2, 3, 4 ust. 1 i 3 oraz § 14 ust. 1 pkt 26 w zw. z § 16 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. z 2015 r., poz. 1801).